

ئایا دواى یه گرتنه وهى حکومهتى کوردستان، سلیمانی په راویز کراوه؟!

به دوا داچوونیك بو لیدون له سه سه نه بوونی یاسایه ك بو ریکخستنی ئه رك و مافه كانی نیوان وه زاره تی شاره وانی و سه رۆكایه تی شاره وانی و پارێزگاره كانی حکومه تی کوردستان

به شی یه كه م

ما وه یه كه ده نگۆی زۆر له ملا و له ولا ، به تایبه ت له هه ندی كهنالی راگه یاندن و له سه سه زاری هه ندی له به رپرسی سلیمانی ، بلا و بۆته وه ، گوا یا له وه ته ی حکومه تی کوردستان بۆته یه ك حکومه ت و ، هه ولپه ر پایته ختی کوردستانه ، شاری سلیمانی له كاره خزمه تگوزارییه كان بیبه شكرا وه ، یاخود ئه و شاره په راویزکرا وه ته نانه ت زیده رۆیی وای تیداکرا وه گوا یا بۆته قه زای له بری پارێزگا . هه فته نامه ی گولان بۆ به دوا داچوونی ئه م پرسه ، به پتویستی زانی میزگر دیک له مباره یه وه ، له گه ل خودی به رپرسی سلیمانی كه به رپز پارێزگار و سه رۆكایه تی شاره وانی سلیمانییه ، به ئاماده بوونی به رپز پارێزگاری هه ولپه رو هه روه ها لیژنه ی یاسایی په رله مانی کوردستان و مامۆستای زانکو ، سازدات كه ئاخۆ ، راسته سلیمانی وه ك قه زای لیته اتوه ؟

گرفته كان له كوین ؟ چاره سه ره كه چۆنه ، .. ئه مانه و ده یان پرسى دیکه له و میزگر ده هاتنه به ر باس ، بۆ ئه وه ی بتوانین راستییه كان وه كو خو یان به خه ینه روو ، وا له م ژماره یه دا به شی یه كه می ته وه ره كه ده خه ینه به ر دیدی خوینه ران و له ژماره ی داها توش ، به شی دووه می میزگر ده كه بلا و ده كه ینه وه ، هه ر لیپه وه راشی ده گه یه نین له رۆژانی دادی ، سه ته لایتی کوردستان تی ئی ، ده قی ئه م میزگر ده ش په خش ده كات ، ئه مه ش هه نگاوێكى دیکه ی سه ركه وتنی راگه یاندنی کوردییه ، كه بۆ یه كه مجاره هاو كاری نیوان هه فته نامه ی گولان و کوردستان تی ئی وه ك نمونه یه كی زیندو و دینه واری پیاده كرده وه . كه به هیوا یین له هه نگا وه كانی ئاینده هاو كارییه كان چه تر ببنه وه كه هه مووی له پیتاوی زیاتر خزمه تگر دنی گه ل و نیشتمانه كه مانه ، ئه مه ش ده قی میزگر ده كه یه .

ګولان:

دهمانه ویت له سهر چوښیهه تی کارکردن له پروژه کان و کاردانه وهی یه کگرتنه وهی ههر دوو حکومتی کوردستان چونه و هندی جاریش لیره و له وی، نوره نیشان دهری گویا پاریزگی سلیمانی و پروژه کانی تا راده یهک پراویز کراون، بۆ نوره ی بزاین نایا نهو قسانه له واقع و راستی نریکن یاخود بوته دروشمیک و به مه به سستیکی سیاسی، یاخود بۆ ههر مه به سستیکی تر به کار دین، له سهره تاوه له بهریز دانا نه حمده پاریزگی سلیمانی ده ست پیده کهین، نایا کاره خزمه تگوزاریه کان له پیش یه کگرتنه وهی حکومتی کوردستان نالوژی هه بووه، یاخود له پاش یه کگرتنه وه کهوه نالوژی تیکه توه؟

بهریز دانا نه حمده مه جید پاریزگی سلیمانی له مباره یه وه گوتی:
دیاره یه کگرتنه وهی ههر دوو حکومتی کوردستان هه نگاویکی نازایانه و نیشتمانی بوو له پیناوه و بهر ژه و هندی گهلی کوردستان، دواي گف توگو و هه ولدانیکی زور دور و دریز شپوهی یه کگرتنه وه یه کی ته وای حکومتی کوردستان به دی ناکه م، چونکه له هه موو حکومتی کدا چنه د و ه زاره تیکی گرنه و کاریگر هه یه که تا نیستاکه به ته وای یه کترین نه گرتنه وه و ه زاره ته کانیش وه کو (وه زاره تی ناوځو و داد و پیشمه رگه و داراییه) تا نیستا دوو وه زاره ت و دوو دهسه لاتی دارایی هه یه دوو دهسه لاتی سهر فکردنی دارایی هه یه له بهر نه وه ناکریت و له دهسه لاتی سهر وکی نه نجومه نی وه زیران نیبه نه و پاره یه ی له دارایی سلیمانی هه یه بۆ سلیمانی سهر فی بکات و له دهسه لاتی جیگری سهر وکی نه نجومه نی وه زیرانی ههر تم نیبه نه و پاره یه ی له وه زاره تی دارایی حکومتی ههر تم هه یه سهر فی بکات که واته دوو سهر ف و دوو بودجه ی جیامان هه یه، نه م جیوازیانه ش وای کردوه پلانه کانیشمان جیا بیته و هاوکات پهر له مانیش که مته رخم بووه له مه سه له یه کی زور زور گرنه که حکومت یه کتری گرتنه وه سځ پاریزگی له بن دهسته و دوو سال به سهر هه لیزاردنی پهر له مان و نه نجومه نی پاریزگان دهر وات هه تا نیستا شپوه یاسایه ک گه لاله نه کراوه بۆ پاریزگان که چون نیش و کاری خویان جینه جی بکن، نه مه ش وای کردوه که تۆ له هه موو نیشه کانت به ره و کوئ بر ویت و پرسپار له کوئ بکیت و پلان له کوئ وهر بر گیت، نه مه ش گرتیکی گه وریه له بنجینه ی یه کگرتنه وهی حکومت

ګولان:

نه مه تنیا له سلیمانی وایه، یاخود ههر سځ پاریزگای ژردهسه لاتی حکومتی ههر تمی گرتنه وه؟

دانا نه حمده مه جید:

نه خیر من تنیا باسی نه ساسیه کانم کردوه، ناوی سلیمانی نه هیتناوه که پاریزگی یه که نه زانیت بودجه ی ساله که ی چنه د؟ مه به ستم تنیا سلیمانی نیبه؟ به لکو پاریزگی هه ولیر و ده وکیش به هه مان شپوهیه، ههر سځ پاریزگا، هه مان گرفتمان هه یه و زور یه کتر ده بینین و گف توگو زور له سهر بابه ته کان نه انجام ددهین.

ګولان:

نه ی نه گمر ههر سځ پاریزگا گرفتیان هه یه له بهر چیهه تنیا نه م گرفته ی پاریزگی سلیمانی زق کراوه توه؟

دانا نه حمده مه جید:

ههر فهرمانگه یه ک یاخود ههر خیزانیک نه زانیت بودجه و داهاتی چنه د نه و نازانیت پلانیک دابنیت، چون پاره سهر ف بکات و چی بکات و چی باشه بیکات، به لام به نمونه باس ده که م که نازانم بودجه ی

پاریزگی سلیمانی چنه د؟ تاوه کو بتوانم بهر نامه ی بۆ دابنیم و پلانی بۆ دابریژم و شپوه یاسایه ک نیبه که له پهر له مانه وه دهر چووی و جیگیر کرابیت تا پاریزگار بزانیته که دهسه لاته کانی چیهه؟ بۆ نه وه ی به پیتی نه و دهسه لاته نه نیش و کاره کانی نه انجام بدات هه تا نیستا وه ک گوتم حکومت نیبه بۆ نمونه نیبه له سلیمانی ۲۰۰۷/۱/۳۰ به یادی دوو سال تیپه ی بوون به سهر دروستیوون و هه لیزاردنی نه نجومه نی پاریزگی سلیمانی کونفرانسیک ساز ده که بن چنه د توه ریک له ځو ده گرت.

یه که م توه ره نه وه یه چوښیهه تی ریفورمی نیداری له ناو نیداره کان بۆ نه وه ی بتوانین په یوه ندیبه کی چاک دروست بیت له نیوان نیدارات و خه لک که بناغه ی دروستیوونی نه نجومه نی پاریزگان هه له سهر بنه مای حوکی لامه رکه زی واته حوکی خه لک له گه ل نیداراته بۆ بهر پیره دنی نیش و کاره کان و پیشه که شکردنی خزمه تگوزاری، توه ره یه کی دیکه ی کونفرانسکه بریتیه له دهسه لاتی نیداری له ناو پاریزگی سلیمانی، دهسه لاته کان دیار نیبه، چونکه یه ک حکومت له ناو سلیمانی هه بووه که لپه رسراویکی هه بووه ناوی سهر وکی نه نجومه نی وه زیران بووه و چنه د وه زیریک هه بووه و چنه دین بهر پیره بهری گشتی هه بووه، نیستا نه مانه له ناو پاریزگی سلیمانی نه ماوه و دهسه لاته کانیش دابه ش نه کراوه یاخود نه دراوه ته که سانیک که له سلیمانی و پیوستی پیتی هه یه.

نمونه یه کی زور بچوک باس ده کهین، فهرمانگه یه ک که کاری خزمه تگوزاری له نه ستودایه، ده توانم بلیم نه م فهرمانگه یه له هه موو فهرمانگه کانی تر گرنه تره، ههر چنه د نه وانی دیکه ش گرنه و پیوستن، به لام نه م فهرمانگه یه په یوه ندی به ژبانی رۆژانه و بهر ده وامی خه لکه وه هه یه نه ویش دائیره ی تاوه، خه لک ده توانی بی کاره با و بی سوته منی بری، به لام به بی تاو ژبان ناچیتته سهر، سهر دانی بهر پیره به رایه تی گشتی بکه بهر پیره بهر که ی دهسه لاتی برینی موچه ی یه ک رۆژی فهرمانیه ریکی نیبه، نایا نه م بهر پیره بهر چون ده توانی حوکی بهر پیره بهر رایه تیبه که ی بکات که کاره کانیان دانیشن له سهر میتز نیبه، به لکو کاری کارمندان له دهره وه یه و ده بی بچنه سهر کار و نیش بکن، به لام کارمندان، ترسیان

دانا ئەحمەد مەجید:

نەخێر هەروا نەبووه، با بە واقیعی و بە راستی قسە بکەین، لە سالانی پێشتر سەرۆکی ئەمێنۆڵی وەزیران لە سلیمانی بووه و دەتوانین بڵێین سەرۆکی حکومەتی یەک پارێزگا بووه و دەتوانم بڵێم سەرۆکی ئەمێنۆڵی وەزیران لە سلیمانی رۆژی پارێزگاری دیتوو تەنیا ناوی گۆراوه و ملیار و نیوئیک مادوو ملیار دۆلاری لە بەر دەست بووه بۆ پیششکەشکردنی خزمەتگوزاری.

کولان:

دەولەتییکی وەکو ئێران نەو هەموو پارێزگاری هەیە یەک حکومەتە و یەک سەرۆکی وەزیرانی هەیە، ئایا دەکرێت لە هەر پارێزگایەک سەرۆکی حکومەتێک هەبێت؟

دانا ئەحمەد مەجید:

نەخێر، کەس نەبێتووه ئەمە و ابێت، بەلام ئەمە واقیع حالێک بووه کە باسم کرد، من دەبێم، کاتێک حکومەت یەکتری گرتووه ئەو دەسەلاتە لە سلیمانی هەبووه کە سەرۆکی حکومەتی سلیمانی وەکو پارێزگار بەکاری دەهێنا لەگەڵ خۆی هێنایە هەولێر و لە سلیمانی بەجێی نەهێشت و داوەشی سەر سلیمانی نەکرد تا ئێستا کاری پێ بکەین، واتە من پارێزگارە کەم هاتتووه هەولێر دەولەتییکی عێراقی ١٨ پارێزگای هەیە یەک سەرۆکی حکومەتی هەیە، پارێزگاکان دەسەلات و سنوور و بودجە خۆیان دەزانن و لە ناوئێوە بودجە داوەش دەکرێت هەر یەکەش بە پێی بودجەکە کە کار و دەسەلاتی خۆی دەخاتە ئێش، بەلام من لە سلیمانی بەو هەموو ئێمکانییەتە کە هەبوو تەنیا حەوت ملیارم بۆ ماوه تەو.

کولان:

باشە کاک دانا پشتێش کە سەرۆک وەزیران لەوێ هەبوو، بەلام نەو هەموو پرۆژانەی سالانی ٢٠٠٣ و ٢٠٠٤ و ٢٠٠٥ جێبەجێ نەکران؟ واتە گرفت و کێشە لە شێوازی بەرنامە و بەرێوەبردنی پرۆژەکاندا هەر هەبووه، بۆ؟

دانا ئەحمەد مەجید:

ئەو کارێکی دیکهیە، حەز دەکەم باسەکان تێکەڵا نەکەین.

نەزاد هادی:

ئەم بابەت و گفتوگۆیە بە راوێچوونی من بێکەینە دوو تەوهره، ئەو پرۆژانەی لە سالانی ٢٠٠٥ و ٢٠٠٦ بە پێی ئەو بودجە دەهاتە هەریمی کوردستان جێبەجێ کراوه و بودجەکە دەهات بە شێوەی پێژەبی داوەشی سەر هەر سێ پارێزگای هەولێر و دهۆک و سلیمانی کراوه هەلسەنگاندنی ئەو پرۆژانە بکریت کە بە دەسەلاتی سەرۆکی حکومەتی ئەو کاتی سلیمانی بکریت کە ئەو بودجەکە ورد کردۆتەوه ئەک بە دەسەلاتی پارێزگار.

دووهم تەوهر باسی ئەو بکەین پاش یەگرتنەوهی حکومەت چۆن دەسەلات داوەش بکەینەوه لە کوردستان و دەسەلاتی لامەرکەزی پارێزگار بەکاری بێنیت. چونکە ئەو حەوت ملیار و ئەو قەرزە پێیان داوه بە پارێزگاری سلیمانی ئەو ناکاتە میزانییه.

دانا ئەحمەد مەجید:

من دەمەوێت رۆنتر باسی پارێزگای سلیمانی بکەم، ئەو داهاوەکانم باس کرد کە چێشە و من چی دەتوانم لە پرۆژە دراسە بکەم و چی دەتوانم پارە بۆ تەرخان بکەم بۆ پرۆژە بۆ ئەو جێبەجێ بکەم، ئەمانە بە من نەکران، جگە لەوێ ٧٩ ملیار دینار کە لە حکومەتی ناوەندی عێراق

نییه کە بە چ یاسایەک سزا دەدرێن، ئەمە بەکێکە لە گرتەکان هەروها با هەموو دەسەلاتییکی پێبدریت ئەگەر بودجە نەبێت دەسەلات سوودی نییه، وەکو ئەو پەندە کە کورد دەلێت (شا بە بازار یاخود پول بە بازار) پەلێ پوول بە بازار. حکومەتی هەریمی کوردستانی سلیمانی ئەوکاتە لەپەر ئەوێ نەماندەزانی چ یاسایەک جێبەجێ بکەین، لیژنەیهکی وەزاری دروستکرا کە خۆم بەکێک بووم لەم لیژنەیدا، بۆ دانی دەسەلات بە پارێزگار و، ئەم لیژنەیه دەسەلاتییکی زۆری بۆ دیار کردین، لە راستیدا لە دەسەلاتی هەموو پارێزگاکانی دیکە پتر بوو، بەلام وەرە سەر داهاوە کە دە خالی دیاری کردبوو:

- ١- بودجە ئاسایی بە هەموو پارێزگای سلیمانی لە سالانی ٢٠٠٦ دا بە قائیمقامییهت و ناحییەکانەوه حەوت ملیار دینار بوو.
- ٢- هەقی داوه پێم قەرز لە بانک وەرێگرم من چ سەرمایهکم لە سلیمانی هەیە تا بتوانم لە بانک قەرز بکەم و چ بانکێک لە عێراقدا قەرزم پێدەدات بانک قەرز بە حکومەتی عێراقی نادات ئەک پارێزگایەک.
- ٣- کۆمەک وەرگرتن لە پێکخراوه مەژوقایە تێبەکانی حکومی و ناحکومی ١٣٨ پێکخراوی jing لە سلیمانی هەیە لە جیاتی کۆمەک لە سالانی ٢٠٠٦ دا ١٩ ملیۆن دیناریان لە حکومەتی کوردستان وەرگرتووه.
- ٤- زیادکردنی بودجە سەرەرای پرۆژەکانی گومرک و جۆری دیکە ئەوە من ناتوانم باج زیاد بکەم لەسەر خەلک چونکە باجەکانی خۆی فوراسی هەیە ئەوێ کە لە گومرک و باجی دەرمانەت هەیە هەمووی دەچێستەوه میزانییهی ناوەندی هیچی بۆ پارێزگا ناگەرێتەوه.
- ٥- لە داهاوەکاندا دەتوانرێت نەقل بکات لە فەسل و مادە ئەمە داهاوە

نییه

ئایا پارێزگاکان بە حەوت ملیار دینارەوه بە هەموو پێداویستی قائیمقامییهت و ناحییەکان و مووچەوه چی بکات؟

کولان:

باشە کاک دانا خۆ پێشتریش سالانی رابردوو هەروا بووه؟

دانا ئەحمەد مەجیدی، پارێزگاری سلێمانی

نەوزاد هادی، پارێزگاری هەولێر

جگه لهو میزانیییهی بۆ گهشه پێبانی پارێزگاکان ههبووه، که دهسهلات له کوردستان دابهشبوو، هۆکاری خۆی ههبوو، چونکه ٤٢ ساڵ کۆتایی سیاسی له کوردستان ههبووه و یهکگرتنهوهش به تهئکید زۆر ئاسان نییه، له بنهڕهتهوه ئامادهباشی و کارکردنی دهوێت، ههر ئهوه نییه که دوو کهسی سیاسی دابنیشن و وهردهقهیهک نیمزای بکهن که بهمه کوردستان یهکتیری گرتهوه، بهلکو هۆکاره که له خوارهوه بۆی چووه و بۆی ههیه ئیستاش له لای خوارهوه ئامادهباشی نهییت بۆ یهکگرتنهوه، بهلکو ئیستاش منافهسه ههیه، که ئهمهش کاربگهری نیگه تیشانهی لهسهر قهزیهکه و مهلهفی کوردی و جینگا و پینگای کورد له عێراق دهییت.

ئهگهر بگهڕینهوه بۆ ئهجمامی ههلبژاردنهکان چونکه به ههلبژاردن یهکگرتنهوهی کوردستان هاتۆته دی، لهسهر ئاستی عێراق کورد لیستیکی ههبوو و له سه ئاستی کوردستانیش لیستیکی ههبوو، بهلام لهسهر ئاستی پارێزگاکان بریاردارا منافهسه بکرتیت، ههلبژاردنی ئهجمومهنی پارێزگاکان به منافهسه پیاده کرا، دیاره حیکمهتیکی تیدا ههبووه، لهوانهیه لهسهر ئاستی عێراق و کوردستان لهو قوناغه دا یهکگرتن و یهک لیستی ئاسان بووه، بهلام یهکگرتنهوه لهسهر ئاستی پارێزگاکان ماوهی پتیری بووێت و کار و نیش و ئامادهباشی زۆرتری دهوێت، چونکه له ههلبژاردنی ئهجمومهنی پارێزگاکاندا منافهسه ههبووه و کراوه، بهلام ئهوهی کاک دانا باسی کرد، چونکه یاساکه یاسای بریهر بوو ئهساسی ههلبژاردنهکه له پهڕلهمانی خۆمان هیشتا مسادهقهی لهسهر نهکراوه که به قانونی دهییت له ناو کوردستان مومارسهی بکهیت که ئهوهیش یاسای پارێزگاکان و ئهجمومهنی پارێزگایه که دهسهلاتی لامهرکهزییه و ئهوهش سیسته میکی سهرکهوتوو له ههسوو ولاتانی دنیادا، تهماشای ئهمهریکا و ئهلمانیای بکه پتیر له ٧٠ ولات له دنیادا سیسته می

به ناوی گهشه پێدانی ههریم و پارێزگاکان بۆمان هاتوو، ئهوه پارهیهش له شهش مانگی کۆتایی سالی ٢٠٠٦ هاتوو و پیمانانیان گوتوو دهیین پرۆژهکان له ماوهیه (شهش مانگه که) تهواو بکهن دهن پارهکه نادریت، ئیمهش له پارێزگا به پیتی رێژه، قائیمیهت و ناحیه کافمان و ناوهندی پارێزگا پرۆژه کافمان وهرگرتوو و به پیتی ئهلهویهت و پتیوستی پرۆژهکان ئهجمام دراوه و به گشتی بهو پارهیه ١٨٥ پرۆژهی جۆراوجۆر جیبه جیبه کراوه، بۆی ههیه ههندی ههله له پرۆژهکان یاخود ئهلهویهتی پرۆژهکان کرابیت بهلام ئهمهش له بهر پهله کردن بووه بۆ وهرگرتنی ههسوو پاره تهرخانکراوه که.

گولان:

باشه کاک نەوزاد نایا ئهوه گرفتانهی له سلێمانی ههیه له ههولێریش ههبووه؟ یان دهسهلاتی ئیوه وهکو پارێزگاری ههولێر پتیر و جیاواز بووه له سلێمانی؟

نەوزاد هادی:

دهیین ئیمه واقیع حاله که باس بکهین، چونکه ههر خهڵکیک ههر ولاتیکیک ههر میلیهتیکی به گۆیرهی خۆیان سیسته م داده رێژن، چونکه په یهوهندی به بارودۆخی خۆیان ههیه، بارودۆخی کوردستانیش روون و ئاشکرایه، کوردستان ماوهیهک دابهشی سههر دوو دهسهلات بوو له پارێزگای سلێمانی یهکیتی لیبی بهرپرس بووه و له ههولێر و دهۆکیش پارتی لیبی بهرپرس بووه له ههردوولا سهروکی ئهجمومهنی وهزیران و وهزارهت ههبووه لهوانهیه ههولێر له قوناغیکی دیاریکراودا هاوکاری پتیر پارێزگای کراوه و دهسهلاتی پتیری پیدراوه، بهرێژ نیچیرشان بارزانی سهروکی حکومهتی کوردستان له سالی ٢٠٠٥ و ٢٠٠٦ پالپشتی و هاوکاری پارێزگاری ههولێری کردوو، و هاوکات هی دهۆکیشی کردوو،

کاتیکی سەرۆکایهتی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران له‌ سلیمانی هه‌بووه‌ زۆر پرۆژه‌ی ئه‌نجامداوه‌ له‌ سلیمانی هه‌ر به‌ ملیارات دۆلاری تێدا خه‌رج کراوه‌.

گولان:

به‌لام کاک دانا سلیمانی تا ئیستا گرتی بی ناری زۆر هه‌یه‌؟

دانا ئه‌حمهد مه‌جید:

سلیمانی خۆی شارێکه‌ زۆر گه‌وره‌ بووه‌ و ژماره‌ی دانیشتمانی زیادی کردووه‌ ئه‌و پرۆژه‌ی کاتی خۆی بۆی کراوه‌ بۆ ۳۰۰ هه‌زار که‌س بووه‌، ئه‌گه‌رچی ئیستا که‌ ژماره‌ی دانیشتمانی خۆی له‌ (۸۵۰ تا ۹۰۰) هه‌زار که‌س دده‌ات، ئه‌مه‌ش کاره‌با و ئاو و کاری خزمه‌نگه‌زاری دیکه‌ی زۆرتر دده‌وت، حکومه‌تی عێراق وایکردبوو ته‌نیا خه‌لک له‌ ئاوه‌ سنووری (۶۰) مه‌تری بژیت.

گولان:

هه‌م راسته‌ به‌لام خۆ هه‌ولێرش به‌هه‌مان شیشه‌، گونده‌کانی تیکدراو خه‌لکه‌که‌ی گوازیه‌وه‌ بۆ شار و هه‌ولێر زۆر په‌رهبه‌ندووه‌؟

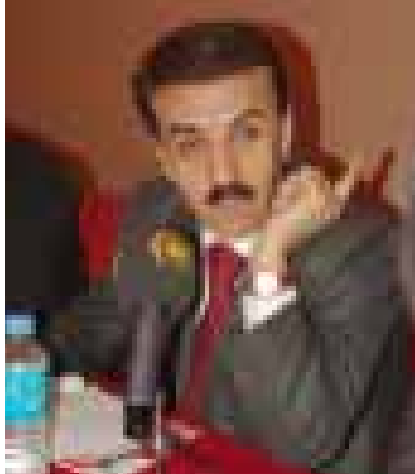
دانا ئه‌حمهد مه‌جید:

تا سالی (۲۰۰۳) ش ئیمکانیاتی هه‌ردوو حکومه‌تی هه‌رێم ئه‌وه‌ نه‌بوو که‌ پرۆژه‌ی گه‌وره‌ و زۆر ئه‌نجام بدریت، به‌لام له‌دوای (۲۰۰۳) کارکراوه‌ که‌ ئیستا سلیمانی پێنج به‌رامبه‌ری جارانه‌ ژماره‌یه‌کی باش پرۆژه‌ی گه‌وره‌ و باش دروستکراوه‌، له‌ راستیدا یه‌که‌مین پالاوگه‌ی نه‌وت ئه‌گه‌ر ده‌ستکردی ناوخواش بێت بۆ یه‌که‌مجار له‌ کوردستان له‌ سلیمانی دانا که‌ رۆژانه‌ ۲۰ هه‌زار به‌رمیل ده‌پالێت. له‌ هه‌مانکاتدا له‌ هه‌مسوو شارۆچکه‌ و ناحیه‌یه‌کان کۆمه‌لگای ئیداره‌کان و پرۆژه‌ی جیاجیا دروستکراوه‌، به‌لام هه‌رچی داواکاری و بودجه‌ و پاره‌ هه‌یه‌ داوامان له‌ به‌رێز عومه‌ر فه‌تاح کردبیت پشنگیری کردوین و بۆی داوین کردوین.

گولان:

*** کێشه‌کان ئه‌وه‌ نییه‌ که‌ کاک دانا باسی ده‌کات، به‌لکه‌ ئالییه‌تیک نییه‌ له‌ نێوان سەرۆکایه‌تی شاره‌وانی و پارێزگا و پرۆژه‌کان، کۆمه‌لێک له‌ تیکه‌لی و جووژیک له‌ ناپتیکێ دیاریکردنی ده‌سه‌لاته‌کان هه‌یه‌، دانا پشتریش ئه‌م گه‌رته‌نه‌ هه‌بووه‌، به‌لام کێشه‌کان ئیستا پتر زه‌ق بۆته‌وه‌ و پشتمانییه‌ گه‌رته‌کان له‌ دۆزینه‌وه‌ی میکانیزمیکه‌ له‌ نێوان سەرۆکایه‌تی شاره‌وانی و پارێزگاوه‌، چونکه‌ تا ئیستا شاره‌وانی رۆژیک له‌ رۆژان گه‌رته‌کی نیشان نه‌داوه‌، به‌لام زیاتر پارێزگار باسی ده‌کات.**

شیخ سالار:

کاک دانا وه‌کو پارێزگار سەرۆکی یه‌که‌ی کارگێری هه‌مسوو پارێزگای سلیمانییه‌ و ئیتمه‌ ئه‌نجومه‌نی شاره‌وانین که‌ بریتیه‌ له‌و ئه‌نجومه‌نه‌ی که‌ له‌ لایه‌ن خه‌لکی پارێزگای سلیمانی هه‌لبژێردراوین، زه‌نگه‌ له‌ سنووری ده‌سه‌لاتی پارێزگاره‌ ئه‌و (۵۸) شاره‌وانیه‌ی پارێزگای سلیمانی که‌ ئیتمه‌ش یه‌که‌تیکین له‌و (۵۸) ئه‌نجومه‌نی شاره‌وانیه‌، کاری ئیتمه‌ بریتیه‌یه‌ له‌

شیخ سالار
جێگری سەرۆکی شاره‌وانی سلیمانی

لامه‌رکه‌زیه‌ یا فیدرالییه‌، زۆر جار له‌ گه‌ڵ قانونیه‌یه‌کان جیاوازیان له‌ نێوان دروست بووه‌ که‌ ده‌لێن مادام هه‌رێم هه‌یه‌، نابیت فیدرالی پارێزگاگان هه‌بن، به‌لام فیدرالی پارێزگاگان له‌ ناو قه‌واره‌ی هه‌رێمه‌، مه‌به‌ست سیستهمی ئیداره‌ی به‌رپه‌رینه‌، چونکه‌ لامه‌رکه‌زیه‌یه‌ ته‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئیش خه‌راتر و باشتر له‌ جواتر له‌ پارێزگاگان به‌رپه‌رینه‌ بچیت، ئه‌و بۆشاییه‌ی کاک دانا باسی ده‌کات که‌ کاتیکی سەرۆکی ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران گوازیوه‌ هه‌ولێر، چونکه‌ ئه‌و قانونه‌ دهرنه‌چووه‌ بۆیه‌ حوکمی لامه‌رکه‌زی بۆ پارێزگای سلیمانی نه‌گه‌رایته‌وه‌ هه‌ر بۆیه‌ش هه‌ست به‌و بۆشاییه‌ ده‌کرت له‌ سلیمانی،

گولان:

ئیه‌ وه‌کو پارێزگایه‌کان داواتان کردبوو؟

نه‌زاد هادی:

به‌لێ به‌ ته‌نیکد ئیستا له‌ په‌رله‌مانه‌، کاک شیروان حه‌یدره‌ی وه‌کو سەرۆکی لیژنه‌ی یاسایی له‌ په‌رله‌مان ئاگاداره‌، به‌لام ئه‌مه‌ش گه‌فترکۆی له‌ سه‌ره‌ بۆ ئه‌وه‌ی ده‌سه‌لاته‌کان چۆن دیاری بکرت و زۆر بێت یاخود که‌م بێت، به‌لێ ده‌سه‌لاته‌که‌ له‌ ناو هه‌رێم لامه‌رکه‌زی یا مه‌رکه‌زی بێت ئه‌مه‌ تا ئیستا یه‌کلانه‌ کراوه‌ته‌وه‌ چونکه‌ بۆی هه‌یه‌ خه‌لاقێ سیاسی له‌ سه‌ر هه‌بیت له‌ واته‌یه‌ بیری سیاسی خه‌لکانی له‌ باره‌یه‌وه‌ هه‌بیت، هه‌تا ئه‌و شیشه‌یه‌ی په‌رله‌مانی کوردستان بریاری له‌ سه‌ر دده‌ا و سەرۆکی هه‌رێم موساده‌قه‌ی له‌ سه‌ر ده‌کات ته‌واکه‌ فیه‌لعه‌ن دیار ده‌کرت که‌ ده‌سه‌لاتی ئه‌نجومه‌نی پارێزگا و پارێزگار چنده‌ و میزانییه‌که‌ی چنده‌ ده‌بیت، ئه‌واکه‌ ده‌توانی هه‌لسه‌گاندنی پارێزگار و ئه‌نجومه‌نی پارێزگا بکرت که‌ له‌ سه‌رکارکردن و توانایان ئه‌مه‌ قه‌ناعه‌تیکه‌، به‌لام ئه‌گه‌ر به‌راوردی پرۆژه‌ و کاره‌کانی سالانی ۲۰۰۵ و ۲۰۰۶ له‌ پارێزگای سلیمانی و هه‌ولێر و ده‌وک بکه‌ین، ئه‌مه‌ قه‌ناعه‌تیکه‌ی تره‌، نایا ئه‌مه‌ به‌ پلانیکه‌ی باش ئه‌نجام دراوه‌ یاخود ئه‌و پاره‌یه‌ی ورد کراوه‌ته‌وه‌ به‌هه‌له‌ به‌کارهاتوو یاخود هه‌ر ئه‌وه‌نده‌ی لێی ده‌زانین و نایا پرۆژه‌کان چنده‌ گه‌رته‌ی خه‌لکی چاره‌سه‌ر کردووه‌؟

گولان:

به‌ رای من سیستهمی لامه‌رکه‌زیم زۆر له‌ لا سه‌رکه‌وتوو و په‌رپه‌وی لێ بکرت ئه‌و گله‌یی و گه‌رته‌ی له‌ سلیمانی هه‌بووه‌ له‌ ده‌وک و هه‌ولێرش هه‌بووه‌ نامینیت، چونکه‌ ئه‌گه‌ر وه‌زاره‌ته‌کان بێن ئیش و کاری پارێزگاگان بکه‌ن ئه‌وه‌ گه‌رته‌ و کێشه‌ دروست ده‌بیت ئیداره‌ی سلیمانی پتر ئاگادار و شاره‌زایه‌ له‌ ئیش و کاره‌کانی پارێزگای سلیمانی و ئاسانه‌تر ئیسه‌که‌ی پێده‌په‌وات، بۆ ناو شاری هه‌ولێرش هه‌مان بابته‌ جێبه‌جێ ده‌بیت.

دانا ئه‌حمهد مه‌جید:

که‌ ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران له‌ سلیمانی بووه‌ ئیشوکاری خۆی کردوه‌ ئه‌و به‌رپه‌رینه‌یه‌ تێسیانه‌ی که‌ له‌ سلیمانی هه‌یه‌ ناوی وه‌زاره‌ت بووه‌ به‌پیتی ده‌سه‌لاتی خۆیان هه‌ر یه‌که‌ ئیش و کاری کردووه‌ که‌ ئه‌نجومه‌ن و وه‌زاره‌ته‌کان رۆیشتمون ئه‌و ده‌سه‌لاتانه‌ بۆ به‌رپه‌رینه‌یه‌ تێسیه‌کان به‌جێ نه‌ماوه‌، پێکهاتنیکی سیاسی کراوه‌ بۆ یه‌که‌گه‌رته‌وه‌ی حکومه‌تی کوردستان، نه‌هاتوو پشتر درسه‌ی ئه‌و بکه‌ن که‌ ئه‌م ده‌سه‌لاته‌ی که‌ وه‌زیر پشتر له‌ سلیمانی بووه‌ به‌رپه‌رینه‌ی فه‌رمانگه‌کان به‌ ئاسانی کاره‌کانیان راپه‌راندووه‌، به‌لام که‌ وه‌زیر رۆیشتموه‌ به‌رپه‌رینه‌ی دائیره‌ ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ی نییه‌ وه‌کو جارێ که‌ وه‌زیر له‌ سلیمانی هه‌بیبو بۆیه‌ بۆ زۆر له‌ کاره‌کان ده‌بێ خه‌لک بێته‌ پایته‌خت، ئه‌وه‌ش له‌وه‌ هاتوو که‌ راگه‌یانده‌کان ده‌لێن سلیمانی بۆته‌ قه‌زا، بۆته‌ قائیمقامیه‌ت، پارێزگا مانای ده‌سه‌لات، قائیمقامیه‌ت مانای ده‌سه‌لات، سەرۆکی وه‌زیران مانای ده‌سه‌لات، ئه‌گه‌ر ده‌سه‌لاته‌کانته‌ نه‌ما ناوت هه‌ر شتێ بێت سوودی نییه‌، ئه‌مه‌ لایه‌نی یه‌که‌م، لایه‌نی دووم

دهسه لاتمآن هه بووه که پروژه یهک رابگه یه نین به بری (۷۵۰) ملیون دینار و بزمان هه بووه پروژه یهک به ته نفیز مباشر بکه یین به (۳۰) ملیون دینار، دواى نهوه نیداره یه کی گرتوته وه شاره وانی سلیمانی یه کیتکه له وه فرمانگانه ی که کار و نیشی رانه وه ستاوه و پروژه گانه ی نه وه ستاوه.

گولان:

واته ئیوه نیستا گرتان نییه؟

شیخ سالار:

نه خیر ئیمهش گرفت و کیتشه مان هه یه.

نه وزاد هادی:

نه وه ی باست کرد له دهسه لاتی خوتانه وه بودجه که له سه ر پاریزگای سلیمانییه و نیستاش نه وه تو باسی ده که ییت له دهسه لاتی وه زاره تی شاره وانی نییه و بودجه له بودجه ی سلیمانی وه رده گرتیت.

شیخ سالار:

راسته بودجه یه کی نه گرتوته وه و ئیمه نالین دهسه لاته کان لیمان وه رگیراوه ته وه و نازنین خان وه زبری شاره وانی پیتی گوتووین به دهسه لاته کزنه کانتان ئیش بکه ن، به لام نه مهش هه ر به زار بووه.

گولان:

واته ئیوه هه ر نیستان کردوه و گرتان نییه؟

شیخ سالار:

نه وه بودجه یه ی بۆ ئیمه ته رخانکراوه که مه، بۆ نمونه که ده ته ویت پروژه یهک یا خود باله خانه یهک له ناو سلیمانی دروست بکه ییت نه وه بودجه مان نییه.

دروستکردنی پروژه ی ناو و ناوه رۆ و قیرتاو کردن و پاککردنه وه ی ناو شارو .. تاد.

ئیمه وه کو شاره وانی سلیمانی تا نیستا گرفت و کیتشه مان له گه ل پاریزگاری سلیمانی نه بووه، له رووی دهسه لاته وه، ئیمه دهسه لاتمآن جیاوازه له گه ل دهسه لاتی پاریزگاوه، شاره وانییه کان له رووی دهسه لاته وه سه ر به وه زاره تی شاره وانی و دهسه لاتی ئیمه له لایه ن وه زبری شاره وانی دیاریکراوه به پیتی قانونی ژماره (۶) سالی ۱۹۹۳ و به پیتی نه وه دهسه لاته وه هه لباردن بۆ دیاریکردنی نه نجومه نی شاره وانی کراوه و کارکردنی شمان هه ر به پیتی نه وه دهسه لاته یه و زیادبوونی ژماره ی دانیشتوانی سلیمانی و سنوری گه رده که کان گه شه کردنیکی سروشتی نه بووه، زۆر کیتشه ی دروستکردوه.

گولان:

ئیه وه نه ونده باسی زیادبوونی دانیشتوان ده که ن، باشه خو نه وه که وه ره بوون و زیادبوونی ژماره یه ی دانیشتوان به م شهش مانگه رووی نه داوه، به لکو به ره به ره زیادبووه، به لام نه وه گرتانه ه ی پیشتره که له که بووه، به لام نیستا باسی لیه وه ده کرتیت؟

شیخ سالار:

نه وه کیتشانه دیته به رده م پروژه کان له سلیمانی، من له سی خال چری ده که مه وه به تاییه تی نه وه ی په یه وندی به ئیمه وه هه بییت.

۱- دیاری نه کردنی دهسه لاته کان

۲- بودجه

۳- رۆتین

له باره ی دهسه لاته کان پیشتر وه کو نه نجومه نی شاره وانی سلیمانی

گولان:

بۆچی نیتانه، خۆ ئه و پارهبه نه هاتوو بۆ ههولیر؟

نهوزاد هادی:

ئه و به شه پاره ی بۆ سلیمانی دانراوه دا بهش بووه تا ئیستاش به شه پاره ی سلیمانی ناهیتته ههولیر و هی ههولیریش ناچیتته سلیمانی، به لام راگه یاندراره که له سلیمانی حجزی میزانیه ههیه بۆیه پاره له سلیمانی نییه.

گولان:

کاک دانا خۆت گوتووته و کاسیت ههیه که ده لیتیت سلیمانی له پاش نهوه ی حکومت یه کی گرتۆته وه بۆته قائیمقامییه ت؟

دانا نهحمه د مهجید:

به لێ راسته، به لام نه مانگوتوو هه یه کگرتنه وه ی حکومت خراپه و بو دجه چۆته وه ههولیر، ده لیتین ئیشه کان وای لیتها توه.

نهوزاد هادی:

کاک شیخ سالار باسی هه ندی له گرفت ی کرد له شاره وانی وه کو رۆتین له راپه راندنی کار پڕۆژه کاندایا، راسته ئه و ئیشه تاییه ت نییه به شاره وانی، به لکو کار و ئیشی پارێزگایه، چونکه پارێزگار هه لسه ورتینه ی هه مسو فه رمانگه و به رتیه به رابه تیبسه کانه، واته پارێزگار بریار ده دات به فه رمانگه ی ئاو و ئاوهرۆ کاره با و ته ندروستی... تاد، هه ر رێگر و گرفتیت بیتیته پیش له هه ر کار و پڕۆژه و فه رمانگه یه ک چاره سه ر و به دوا دا چوون و راپه راندنی له سه ر ئه ستۆی پارێزگایه، نه ک شاره وانی، به لکو شاره وانی له سنووری خۆی ده سه لات ی هه یه، بۆ ئه و نه لابر دنی زیده رۆیی و ئیستمالک کردنی خانو و یا خود دوکان و باله خانه ئه وه به شاره وانی نا کریت، به لکو پارێزگا ئه مه ده کات، چونکه لایه نی په یوه نداری هه یه و پۆلیسی هه یه، به لام ئه مه به یاسا ده تواتر ئی جیبه جی بکریت، له لایه کی تر شاره وانی ده لیت به هه لبرێژدن به پیتی یاسای ژماره ئه وه نده هاتوو مه و ده سه لات هه کانیشم ئه وه نده یه، به لام ئه نجومه نی پارێزگاش به هه لبرێژدن دانرا وه و به قانوونی برمه ه هاتوو، ئه گه ر ده سه لات هه کانی یاسای برمه ه بخو ئیبیه وه ئه وه ئه نجومه نی شاره وانی نه هیتتوو ه و ده لیت ئه نجومه نی پارێزگا ئه نجومه نی شاره وانی داده مه زریت ی و ده سه لات هه کانی ئه نجومه نی پارێزگا که له یاسای برمه ه هاتوو ئه وه ئه نجومه نه پارێزگار و جیبگی پارێزگار و ئه نجومه نی شاره وانی و قائیمقام و به رتیه به ری ناحیه و ئه نجومه نی قه ز و ئه نجومه نی ناحیه ش داده مه زریت ی (دیاری ده کات) و به رتیه به ری فه رمانگه و به رتیه به رابه تیبسه کان دامه زراندن و ده ستنیشاندنی له ده سه لات ی پارێزگا ره، له پارێزگای ههولیر ته ندروستی و زراعه و په ره ره ده که په لیه یان به رتیه به ری گشتییه له ده سه لات ی ئه نجومه نی پارێزگایه ده ستنیشانیان بکات و دا یانیمه زریت ی، یاسای ئه نجومه نی پارێزگا و شاره وانی تا راده یه ک به یه ک ده که ون و لیکتر نزیکن، بۆیه ده بی ئه وه به یاسا چاره سه ر بکریت و ئه مه ش له په رله مانی کوردستان تا وتوی بکریت و بریاری له سه ر بدریت.

شیخ سالار:

به کیک له کیشه کائمان رۆتینه، که ده مانه ویت پڕۆژه یه ک به ئه نجام بگه یه ن ده بیته ره زامه ندی وه زاره تی بۆ وه رگرین ئه مه ش تا ده جیتته ههولیر و له پاشان (۱۵) رۆژ تا وتوی بکریت ئینجا له پلاندانانه وه بجیتته وه نووسینگه ی وه زیر و له ویش جاریکی تر لیکۆلینه وه ی له سه ر بکریت بۆ ئه م کارانه ش پتر له مانگیکی پیده جیت، ئه گه ر کاره که له پایز کراییت ئه وه

وهزی زستانی به سه ردا دیته وه و ده بی ئیشه که بوه ستیت تا به هار دیته وه، مه به ستم له مه ئه وه یه ئه وه ده سه لات ه بدریتته به پارێزگار یان سه رۆکی شاره وانی یا خود هه رکه سیک به لام کاره که زو جیبه جی بکریت، هاوکات ئه وه ی که کاک نهوزاد باسی ده کات که ده سه لات هه کانی ئه نجومه نی پارێزگا و شاره وانی به ناو یه کتردا ده چن، به لام دیاره هه ردوو لایه هه لبرێژدن هاتوو نه و یاسایه ک نه هاتوو ه شاره وانییه کان نه هیلیت ئه مه ش کار و ئیشی په رله مانی کوردستانه ریکیبخاته وه و بریاری له سه ر بدات.

شیروان ههیدهری:

شیروان ههیدهری، بهرپرسی لیژنه ی یاسایی له په رله مانی کوردستان

پیشه کی له سه ر قسه کانی کاک دانا نهحمه د گفتوگۆ ده که م که ده لیت په رله مانی کوردستان که منته رخم بووه له باری دانانی یاسایه ک بۆ ئه نجومه نی پارێزگا کان، له راستیدا له دوا ی ده ستپیکردنی په رله مان له ۲۰۰۵/۶/۴ که یه که م کۆبوونه وه مان ئه نجامدا له په رله مان باس له و باهت و یاسایه کرا و ئیمه بریاریکمان هه بوو تا وه کو هه ردوو ئیداره یه کتر نه گرنه وه هه یج جۆره پڕۆژه یه ک له هه ردوو ئیداره وه رنا گرین، ته نیا ئه و پڕۆژانه نه بیت که له ناو په رله مان هه لده قسولیت، واته هه یج پڕۆژه یه کمان وه رنه گرتوو ه چ له ئیداره ی ههولیر و چ له ئیداره ی سلیمانی بۆ ئه وه ی بدریتته په رله مان و بریاری گونجاوی له سه ر بدریت له چوارچیه ی ئه وه ش یاسای پارێزگا کان بوو، براده رانی سلیمانی و ههولیر و ده وک دوو سق کۆبوونه وه مان له گه لیان کردوو، په هه مان شتیه له و ته وه رانه دوان که به رتیزان دانا نهحمه د و نهوزاد هادی که ئیشه رته یان پیتدا، ئیمه گوتمان ئه گه ر ئیداره کان یه کنه گرنه وه ئاماده نین هه یج پڕۆژه یه ک برۆتین له کاتیکدا وه کو ئیستا که ئیداره یه کتری گرتۆته وه پڕۆژه یه کمان بۆ هاتوو، پڕۆژه که له ماوه ی ۱۰ رۆژی رابردوو خو ئیتنه وه ی یه که می بۆ کرا و پڕۆژه که پر په تی له که موکوری و لێره دا ده بی ئه وه شمان له بیره نه چیت که یه که م خال ئه وه یه ئیمه نابیت خو مان و برۆمیرین وه کو ئه و

نندازيار عبدالللا، ياريدهدري سهروكي شارهواني سلیماني

۱۵۹ هاتووه له سالی ۱۹۶۹ که زور به ریکوپیتیکی نهو یاسایی پاریزگاګانه بهلام کاری پینهکرا.

* کاک شیروان له ودهتهی حکومت یهکتری گرتوتهوه نهوه دهگوتری کهچی نهوه تهنیا ۱۰ روزه سهیری نهو نووسراوهتان کردووه که له پاریزگاوه بهرزکراوتهوه، کهواته به دوو سالی تر نهو یاسایه درناچیت.

– بهلنی ۱۰ روزه دهبی سهیرمان کردووه و نیستا یاسایهکی موتهکامل هاتوه له راستیدا دهسلاتی نهجمهنی پاریزگاګان یهکیتک لهو خالانهیه که دهستنیشان نهکراوه، چیه دهسلاتی نهجمهنی پاریزگاګان؟ نهه له لایهک و مهسهلهی بودجه ریکهوتیتیکی سیاسی ههبوو که له سالی ۲۰۰۶ چون ههلسوکهوتی لهگهله بکریته که کاک نوزاد و کاک دانا نیشارهتیمان پیتدا، بهلام له سالی ۲۰۰۷ به باوهری من هه پاریزگایهک ههقی خوینهتی میزانییهکهی خوئی هه له نیستاوه دیار بکات، نیجا مانکیکی تر بوی ههیه میزانییه که بیته پیش دهستی پهلهمان.

نوزاد هادی:

نهگه یاسا نهبیته و دهستنیشانی دهسلات نهکرایته چی له میزانییه بکهین؟

شیروان ههیده ری:

له بارهی نهوهی نهجمهنی شارهواني بمینیت یاخود نهمینیت و ههلبژاردن بوی بکریته یا نهکریته راوبوچوونی جیاجیا ههیه، ههندیک دهلین نهجمهنی شارهواني بمینیت، چونکه نیمه پهنامان بردوته بهر لامهرکهزی بۆ بهرتوهچوونی نیساری، واته بهشداربوونی جهماوهر پیوسته له بریار وهگرتندا نههش له نوینهرانی جهماوهر دهبیته لهناو نهجمهنی شارهواني تا بتوانی خزمهتی گهله و نیشتمانهکهی بکات، نیجا لایهنی دووه، راوبوچوونیان نهوهیه، شارهواني ههولیر یاخود سلیمانی پهیوهندی به سنووری شارهواني ههیه، بهلام نهجمهنی پاریزگا پهیوهندی به سهرتاسهری پاریزگا که ههیه بویه راوبوچوونی وا ههیه که نهجمهنی شارهواني بمینیت.

پاریزگیانیهی که له ژیر هه ریمیک نین وهکو پاریزگی موسل یاخود دیاله، پاریزگاګانی نیمه ریکهخریت له ژیر هه ریمیکدا واته نیمه نهو لامهرکهزییهی که دهمانهویت دهبی خومان دایبزیترین نهک پشت به یاسای برههه بهستین که وهکو نیستا پشتی پتی بهستراوه.

نهو یاسایهه که هاتوه یاسایهکی پراوپر نییه له راستیدا دهسلاتیتهکانی نهجمهنی پاریزگی تیتدا دهستنیشان نهکراوه و ههندی دهسلاتی نیساری کهم دراوته پاریزگاګان مومکینه بهپتی نهو لامهرکهزییهی که تیتدایه زورییه دهسلاتیتهکانی داوته نهجمهنی پاریزگا که و پاریزگا تهنیا دهوری پهیوهندییهکانی ههیه و رولی تهوجیهاتی ههیه و پاریزگار لایه نیکی پاپه راندنه بۆ کاروباری نهجمهنی پاریزگا که بریاری لهسهه دهه، نهه له لایهک، له لایهکی دیکهوه لهههمان یاسادا جیهازی شارهواني داناوه به تعین واته ههچ شتیکی بۆ شارهواني نههیشتوتوه له حالتیکدا نهجهزی شارهواني دیار و جیکیره و نهجمهنی شارهواني و دهسلاتی شارهوانیش دیار و جیکیره بهپتی یاسایه که له پهلهمانی کوردستانهوه پهسهندکراوه، باشه نهو تهداخولهی که ههیه پیوسته به یاسایهک جیهه جی بکریته و پیشکهش به پهلهمانی بکریته، لایهنی سیبهم له یاسایه دا ههندیک له دهسلاتیتهکانی وهزارهتهکان وهگریرهتهوه دراوته به نهجمهنی پاریزگاګان نهه پیوستی به یاسا ههیه بۆ نهوهی بزاین نهو دهسلاتانه چیه له وهزارهتهکان وهگریرهتهوه و دراوتهوه نهجمهنی پاریزگاګان.

خوتان دهزانن یهک له بنه ماکانی دهستور لامهرکهزییهتی نیسارییه نهو لامهرکهزییهتی نیسارییه لهگهله فیدرالنییهته ههموو کات به یهکهوه بهستراوتهوه لهگهله دیوکراتییه یهک تهواوکاری یهکترین و ههه سیکیان به یهکهوه بهستراون.

نیمه که دهلین دهسلاتی پاریزگاګان مههست نهوهیه نهجمهنی پاریزگاګان نهو دهسلاتنه بیان ههبیته و نهگه ریتسهوه بۆ وهزیرهکان و نهگه ریتسهوه بۆ نهجمهنی وهزیرهکان واته شهخسییهتیکی سههه خوئی تهواویان ههبیته و پاره و بودجهکی باش و تهواویان ههبیته. ههروهه نهجمهنی قهزا و ناحیهکان له نیبنددها وهکو له یاسای

عبدالرحمنید بهرزنجی، ماموستای زانگۆ